

Beredskapsplan vid influensapandemi i Linköpings kommun

Innehåll

1	Inledning	3
2	Syfte med planen	3
3	Vad är en influensapandemi?	3
4	Planeringsbakgrund	4
5	Ansvarsfördelning	5
5.1	Regional och lokal nivå.....	5
5.1.1	Landstingen.....	5
5.1.2	Länsstyrelserna	5
5.1.3	Kommunerna	5
5.2	Nationell nivå	6
5.2.1	Socialstyrelsen	6
5.2.2	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.....	6
5.2.3	Smittskyddsinstitutet.....	6
5.3	Kommunens kommunikationsstrategi	6
6	Verksamhet vid en pandemisk influensa	7
6.1	Kommunala verksamheter.....	8
6.1.1	Kommunstyrelsens förvaltning.....	8
6.1.2	Omsorg och socialförvaltningen	8
6.1.3	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.....	9
6.1.4	Utbildning, kultur- och fritidsförvaltningen	10
6.1.5	Leanlink	11
7	Privata utförare	14
8	Kommunägda bolag	15
9	Beredskapsplan	16
	Bilaga 1: Övergripande personalplanering	21

1 Inledning

Enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommuner och landsting bland annat vidta åtgärder för att kunna ha igång sina viktigaste verksamheter samt hantera konsekvenser av en extraordinär händelse. En influensapandemi skulle kunna bli en extraordinär händelse.

Krisberedskapsmyndigheten, KBM¹ har i samverkan med Socialstyrelsen utformat en vägledning som stöd för hur arbetet för planering inför en pandemi kan bedrivas². Denna vägledning samt landstingets i Östergötland regionala beredskapsplan vid influensapandemi³ har använts i planeringsarbetet.

2 Syfte med planen

Syftet med kommunens beredskapsplan för influensapandemi är:

- Att tydliggöra vilka förberedande åtgärder som ska vara vidtagna för att minimera de negativa effekter som kan följa av en pandemi.
- Att planen ska fungera som beslutsstöd och minneslista för kommunens ledning och verksamheter vid en pandemis olika faser.
- Att i förväg klargöra ansvarsförhållanden samt att tydliggöra när kommunen ska agera vid en pandemi, vad som ska göras, vem som gör det, vilka som ska samverka etc.

3 Vad är en influensapandemi?

En **pandemi** är en epidemi (som i sin tur är ett stort utbrott av en sjukdom) som sprider sig över stora delar av världen. Under 1900-talet drabbades världen av tre svåra influensapandemier – den svåraste, Spanska sjukan, krävde omkring 50 miljoner människors liv. Forskare är övertygade om att vi kommer att drabbas av nya influensapandemier. Ingen vet dock säkert när detta kommer att ske eller vilka konsekvenser dessa kan få.

Innan en influensapandemi är manifest torde influensan florerat i världen. Man har tidigare utgått ifrån att smittspridningen startar i Asien, men influensa A (H1N1) som spreds under våren 2009 kom ifrån Kanada, via Mexico. Tiden från att en ny virus typ identifieras till att pandemin är manifest blir troligen kortare än vid tidigare influensapandemier, det vill säga kortare än 3 månader, vilket ger möjlighet till vissa förberedelser. Det beräknas ta 2-6 månader innan ett anpassat influensavaccin kan finnas tillgängligt för allmänt bruk. Bedömningen och beslutet att förklara att en pandemisk situation föreligger görs via Socialstyrelsen och Smittskyddsinstitutet.

---

¹ KBM uppgick 2009-01-01 i Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB.

² Att planera för en pandemi - en vägledning för verksamhetsansvariga Version 2, maj 2007
http://www.krisberedskapsmyndigheten.se/upload/9247/att_planera_infor_pandemi-060516.pdf

³ Regional beredskapsplan vid influensapandemi inom Landstinget i Östergötland
http://www.lio.se/upload/34525/Beredskapsplan_Pandemi.pdf

Hur många som kommer att insjukna i en framtida influensapandemi eller kommer att behöva sjukvård är alltså omöjligt att förutsäga. Vid en pandemi kommer antalet sjuka öka mycket snabbt. Resurskrävande isolering av enskilda patienter kan vara aktuell under kortare perioder. Vilka riskgrupper som kommer att drabbas särskilt allvarligt av en ny influensapandemistam och hur stammen överhuvudtaget beter sig vet man endast med säkerhet när man följt pandemins utveckling under någon tid. Därför måste planen hållas generell och med stor flexibilitet för att möta de omfattande och divergerande krav som kan komma att ställas. Utifrån beräkningar i en modell framtagen av amerikanska Centers for Disease Control and Prevention (CDC) kan man bilda sig en uppfattning av belastningen på sjukvården vid ett scenario som liknar Spanska sjukan (1918-1919), som är en av de svåraste pandemier vi känner till.

När detta översätts till Östergötland innebär det att upp till 50 % kan insjukna. Detta innebär mellan 60 000 och 200 000 kliniskt sjuka östgötar. Av dessa kan ca 30 000 – 100 000 behöva öppenvård och mellan 400 och 2 000 behöva sjukhusvård. Omräknat över tid innebär det ett behov på mellan 200 och 400 extra vårdplatser, samt ca 1 500 öppenvårdsbesök under en 6-veckorsperiod. Utifrån samma beräkningar kan influensapandemin komma att kräva mellan 100 – 500 människoliv.

(Källa: Regional beredskapsplan vid influensapandemi inom Landstinget i Östergötland)

4 Planeringsbakgrund

Som utgångspunkt rekommenderade Krisberedskapsmyndigheten¹ och Socialstyrelsen att myndigheter och företag planerar för att under en period av 6-8 veckor hantera en frånvaro om minst 15 procent av de anställda. Pandemin kan antas nå en kulmen under vecka två och tre och myndigheter. Organisationer och företag bör planera för att upp till 50 procent av de anställda kan vara frånvarande de veckorna.

I planeringen bör man ta hänsyn till att sjukdomen sannolikt inte kommer att drabba samhället likformigt, utan att under en viss tid så kan en betydligt större andel av arbetsstyrkan vara frånvarande inom vissa grupper. Observera att detta är ett scenario och ingen prognos.

Den verksamhetsansvarige rekommenderas genomföra följande steg:

- **Analysera** – Vilka verksamheter måste fungera utan avbrott eller ställer särskilda krav på funktionalitet vid en pandemi?
- **Avgränsa** – Vilka funktioner inom dessa verksamheter är särskilt viktiga?
- **Minimera** – Vilken är den lägsta möjliga nivån som verksamheten kan bedrivas på? Vilka resurser kräver det?
- **Prioritera** – Om inte all viktig verksamhet kan bedrivas, vilken är allra viktigast? Vilken kommer närmast? Och så vidare.

5 Ansvarsfördelning

5.1 Regional och lokal nivå

Den här beskrivningen är hämtad från Socialstyrelsens planeringsunderlag⁴ och anger i korthet hur ansvaret tolkas av de myndigheter som i första hand arbetar med smittskydd samt av hälso- och sjukvården.

5.1.1 Landstingen

- Landstingen (och i tillämpliga fall kommunerna) är ytterst ansvariga för hälso- och sjukvården och smittskyddsarbetet inom sitt område.
- Sjukvårdshuvudmännen ansvarar för att utarbeta regionala planer för att hantera de effekter en influensapandemi kommer att ha på verksamheten.
- Smittskyddsläkaren ansvarar inom landstinget för att planera, organisera och leda smittskyddsarbetet. I detta ingår att utarbeta en lokal tillämpning av influensapandemiplanen och att leda smittskyddet under en pandemi.

Landsting och kommuner bör samarbeta under pandemin så att de gemensamma resurserna utnyttjas bäst och ska därför:

- Omfördela sjukvårdsresurser och resurser för kommunal hemtjänst och göra en prioriteringslista för vad resurserna ska användas till.
- Inventera möjliga nya vårdplatser.
- Klara bemanningen.
- Informera allmänheten.

5.1.2 Länsstyrelserna

Under en pandemi ska länsstyrelserna:

- Stödja kommunerna i deras krishanteringsarbete
- Hålla sig underrättad om händelseutvecklingen genom att kontinuerligt inhämta, sammanställa, analysera och förmedla lägesinformation till alla berörda organisationer, inklusive regeringen och MSB.

5.1.3 Kommunerna

Under en pandemi ska kommunerna:

- Så långt som möjligt genomföra sina verksamheter i normal omfattning
- Ge invånarna och media en tillräcklig och korrekt information om läget.

Se även under 5.1.1.

---

⁴ Beredningsplanering för en pandemisk influensa. Underlag för regional planering. Reviderad februari 2007 <http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/A9D367C7-56C5-4422-8847-178465302C7F/7014/20071302.pdf>

5.2 Nationell nivå

5.2.1 Socialstyrelsen

Före pandemin ska Socialstyrelsen:

- Samordna den nationella influensapandemiplaneringen med berörda myndigheter och organisationer.
- Ha ansvar för att adekvat kunskapsunderlag tas fram för att utveckla beredskapsplanen.
- Följa tillgången på vaccin och antivirala läkemedel samt initiera och utvärdera strategier för att ge Sverige tillgång till dessa under en pandemi.
- Bedöma behovet och användningen av vaccin, antivirala medel, antibiotika och övriga läkemedel samt sjukvårdsresurser.
- Utarbeta planer för användning av vaccin och antivirala läkemedel med riktlinjer för fördelning i landet, program för information till allmänheten och massmedierna, i samarbete med övriga berörda myndigheter samt föreskrifter och rekommendationer till landsting och kommuner för att minska smittspridningen.

Under pandemin ska Socialstyrelsen:

- Samordna arbetet och uppföljningen av åtgärderna mot pandemin i landstingen och kommunerna.
- Följa pandemins utveckling globalt och deklarerar när en ny pandemifas inträder.
- Följa det europeiska och internationella arbetet för att bekämpa pandemin och genomföra europeiskt och internationellt överenskomna åtgärder i Sverige.
- Hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen av pandemin samt om vidtagna och planerade åtgärder.

5.2.2 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Den 1 januari 2009 bildades MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. MSB har ansvar för frågor som rör skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. MSB ersätter de tidigare myndigheterna Krisberedskapsmyndigheten, Räddningsverket och Styrelsen för psykologiskt försvar.

5.2.3 Smittskyddsinstitutet

Smittskyddsinstitutet är en nationell expertmyndighet med uppgift att bevaka det epidemiologiska läget i fråga om smittsamma sjukdomar bland människor och främja skyddet mot sådana sjukdomar.

5.3 Kommunens kommunikationsstrategi

Kommunen ansvarar för frågor utifrån ett arbetsrättsligt perspektiv samt information till allmänheten vid eventuella förändringar inom den kommunala servicen eller åtagandet. All information ska kanaliseras via kommunledningen. Kommunens webbplats ska vara den huvudsakliga kommunikationskanalen. Kommunikation vid en utbruten pandemi som påverkar kommunens verksamhet allvarligt hänvisas till ordinarie krisledningsplan.

6 Verksamhet vid en pandemisk influensa

Följande verksamheter i Linköpings kommun utgör prioriterade verksamheter oavsett omfattning och karaktär på en inträffad kris. Det bör noteras att tabellen nedan inte anger någon prioriteringsordning mellan respektive nämnd/förvaltning. I kapitel 6.1 anges vad som inom respektive förvaltning/verksamhet prioriteras vid ett betydande personalbortfall till följd av pandemisk influensa.

Prioriterad verksamhet	Ansvarig nämnd	Ansvarig förvaltning
Krisledning	Kommunstyrelsen Krisledningsnämnd	Kommunledningskontoret
Vård och omsorg	Omsorgsnämnd Äldrenämnd Socialnämnd	Omsorg och socialförvaltningen
Skola	Bildningsnämnden Barn och ungdomsnämnd	Utbildning, kultur och fritidsförvaltningen
Barnomsorg	Barn och ungdomsnämnd	Utbildning, kultur och fritidsförvaltningen
Socialtjänst	Socialnämnd Omsorgsnämnd Äldrenämnden	Omsorg och socialförvaltningen
Miljö- och hälsoskydd	Byggnämnd Teknik- och samhällsbyggnadsnämnd Miljönämnd	Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen
Räddningstjänst	Teknik- och samhällsbyggnadsnämnd	Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen
Kommunalteknisk försörjning	Kommunstyrelse Teknik- och samhällsbyggnadsnämnd	Kommunledningskontoret Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen
Interna servicefunktioner (IT, telefoni, måltider, fastighetsskötsel)	Kommunstyrelse Utförarstyrelse	Kommunledningskontoret Leanlink

Övrig verksamhet ska om möjligt bedrivas i normal omfattning och vanliga former. De verksamheter som inte nämns i tabellen ovan har också genomfört bedömningar om vilka aktiviteter inom respektive verksamhet som ska prioriteras.

Samhällets krisberedskap, även vid en pandemisk influensa, bygger på att kommuner, landsting, myndigheter, organisationer och företag tar sitt ansvar och samarbetar med varandra såväl innan, under som efter en pandemisk influensa. Kommunens nämnder ansvarar för verksamheten inom sitt respektive verksamhetsområde under en pandemisk influensa.

Om krisledningsnämnden beslutar att den pandemiska influensan är en extraordinär händelse beslutar krisledningsnämnden vilka uppgifter som övertas från övriga nämnder med hänsyn till händelsens art och omfattning. När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd.

6.1 Kommunala verksamheter

6.1.1 Kommunstyrelsens förvaltning

Kommundirektören är den högste ansvarige tjänstemannen avseende kommunens krisorganisation.

Till kommunledningskontoret hör följande avdelningar: Ekonomi, Kansli & juridik, Kommunikation & medborgarkontakt, Personal, Säkerhet och Utveckling.

Övriga verksamheter inom kommunstyrelsens förvaltning är Statistik & Utredningar, Arbetsrätt och förhandling, HR, Ekonomiservice, Stadsarkiv, Överförmyndarenheten samt Medborgarkontor.

Vid en pandemi organiserar kommundirektören och säkerhetschefen kommunens krisledning. Verksamheten inom kommunstyrelsens förvaltning ska så långt som möjligt genomföras i normal omfattning. Resurser för att kunna hantera händelsen utifrån ett helhetsperspektiv, styra, leda och svara för prioriteringar i kommunens verksamhet i övrigt ska säkerställas.

Kommunens strategiska ledning i krisorganisationen svarar för att ge invånarna och media en tillräcklig och korrekt information.

Kommunstyrelsens förvaltning säkerställer att övergripande strategiska IT-system är i kontinuitet.

6.1.2 Omsorg och socialförvaltningen

6.1.2.1 Socialkontoret

Socialkontoret består av:

- Barn- och familjeavdelning
- Ungdom-, familj och vuxenavdelning
- Avdelningen för ekonomiskt bistånd
- Avdelningen för äldre och funktionshindrade (Ä & F)

Sociala jouten finns tillgänglig för akuta ärenden på icke kontorstid för all verksamhet som tillhör socialnämndens ansvarsområde.

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter:

- Receptionen
- Sociala jouten,
- IFO-mottagning

- EKO-mottagning
- Ä & F-mottagning.

Vidare ska utbetalning av ekonomiskt bistånd säkerställas. Socialkontorets verksamhet är beroende av IT-stöd och telefoni (LKDATA), polis, sjukvård, bank, post samt socialnämndens presidium.

6.1.2.2 Omsorgskontoret

Vård och omsorg om äldre, funktionshindrade och människor i behov av särskilt stöd. Det är frågor som omsorgskontoret arbetar med, på uppdrag av omsorgsnämnden, äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter: Tillgänglighet för politiker, utförare, sjukvården och socialkontoret.

Omsorgskontorets verksamhet är beroende av IT-stöd och telefoni (LKDATA), omsorgsnämndens och äldrenämndens presidium. Leanlink och privata utförare ska enligt avtal upprätta beredskapsplan för svåra och oväntade påfrestningar i samhället.

6.1.3 Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen består av:

- Bygglövs kontor
- Miljökontor
- Kommunlantmäteri
- Räddningstjänst
- Teknik- och samhällsbyggnadskontor

Vid den mest intensiva fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter:

- Räddningstjänsten. Brandingenjör i beredskap beslutar hur en anpassad beredskap ska tillämpas med hänsyn till rådande läge. Det finns extra kapacitet i deltidbrandmännen som kan utnyttjas mer under en begränsad period. Viss materiel kommer inte att kunna levereras inom normal leveranstid.
- Handläggning av akuta åtgärder för att förhindra personskador, miljöskador och egendomsskador.
- Framkomligheten på gator och vägar inklusive gång- och cykelvägar, bland annat genom snöröjning och halkbekämpning.
- Trafiksäkerhetsåtgärder av akut art eller med allvarliga konsekvenser, till exempel fungerande trafiksignaler, reparation och underhåll av allvarliga fel och brister som kan leda till personskada eller allvarliga miljö-, verksamhets- och egendomsskador.
- Städning och andra åtgärder för att upprätthålla god hygien och undvika sanitära problem.
- Samordning och beställning av kollektivtrafik
- Färdtjänsthandläggningen.

- Handläggning av akuta trafiknämndsärenden, till exempel transporter av farligt gods.
- Ledningsfunktioner med delegeringar.
- Personalredogörare.
- Diarium/Kundtjänst/Informatörer.
- Ekonomihantering för utbetalning av löner och ersättning till leverantörer med flera.
- Känsliga ekonomiska förhandlingar och ekonomiska tvister av större betydelse för kommunen eller enskilda.

För att utöva en så normal verksamhet som möjlig prioriteras servicen till kommunala enheter, polisen, landstinget och länsstyrelsen samt service till medborgare, brukare, kunder och utförare. Långsiktiga arbeten prioriteras ned. Om möjligt utnyttjas frigjord personal för akuta arbeten.

Förvaltningens verksamhet är beroende av ett fungerande datasystem, telefonkommunikation, lönehanteringssystem med löneutbetalningar, faktureringsystem med utbetalningar till leverantörer. För att bedriva kontroll av säkerhet, framkomlighet, hygien, miljö mm så behöver förvaltningen ha tillgång till bränsle och service av tjänstefordon.

Från hälsosynpunkt behöver ledningen och personalen korrekt och likvärdig information och rutiner om hur man minskar smittrisken, minskar smittspridningen, skyddar sig mot smitta och kurerar sig på bästa sätt. Från hälsosynpunkt är det också viktigt att den inre hygien fungerar i kommunens verksamhetslokaler, med bland annat städning och tillsyn av teknisk försörjning till exempel ventilation, vatten och avlopp.

För att förbättra beslut i akuta situationer och bedriva en så normal verksamhet som möjligt är det viktigt att chefer har möjlighet att arbeta hemifrån, bland annat genom uppkoppling till kommunens datanätverk. Det är också viktigt att snabbt kunna överföra databehörigheter för att handlägga akuta ärenden eller normal hantering enligt upprättad delegationsordning. Med hänsyn till förvaltningens mångsidiga verksamhet och betydelse för medborgarna i krissituationer finns det skäl att upprätta en övergripande krisledning på förvaltningen. Hanteringen av vissa typer av ärenden kan innebära behov av andra former av besluts- och informationsordningar med de nämnder förvaltningen arbetar för.

6.1.4 Utbildning, kultur- och fritidsförvaltningen

6.1.4.1 Utbildningskontoret

Utbildningskontoret arbetar åt barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden för att genomföra politikernas beslut. Det betyder ansvar för områdena barnomsorg, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, särskola och ungdoms- och fritidsverksamhet. I ansvarsområdet finns också utbildningsinsatser för invandrare och flyktingar samt arbetsmarknads- och sysselsättningsåtgärder.

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter:

- Barnomsorg och Grundskola
Skolområdesorganisationen för barnomsorg och grundskola prioriterar utifrån tillgång på personal. Därvid kraftsamlar varje skolområde så att tillgänglig (frisk) personal bemannar de förskolor och grundskolor, som beslutats vara öppna. Grundskolors organisation för årskurser och ämnen måste naturligtvis kunna ändras utifrån rådande omständigheter. Respektive skolområdeschef är ansvarig för sitt område och rapporterar till barn- och ungdomschefen. Denne rapporterar till förvaltningschefen.
- Gymnasieskolor och Vuxenutbildning
Gymnasieskolorna/vuxenutbildningen med sina skiftande program kraftsamlar inom varje respektive gymnasieskola/vuxenutbildning så att undervisningen pågår utifrån möjliga förutsättningar. Därvid måste naturligtvis organisationen kunna temporärt förändras utifrån rådande förutsättningar för karaktärs- och kärnämne. Respektive gymnasiechef (motsv.) är ansvarig för sin skola och rapporterar till bildningschefen. Denne rapporterar till förvaltningschefen.
- Utbildningskontorets verksamhet är beroende av kommunikationer såsom helst IT men alltid telefon och radio. Dessutom allmänna kommunikationsmedel såsom kollektivtrafik för elevers möjlighet att komma till skolan. Skolmåltidsverksamheten kan vid en influensapandemi under kortare tid ersättas med medhavd matsäck.
- Enskilda utförare förväntas planera med stöd av kommunen om sådan önskas. Samverkan mellan enskilda och kommunala utförare kan ske efter gemensam planering, som vid behov initieras av någondera part.

Ledningen av verksamheter är gränssättande för verksamheternas omfattning. Förvaltningschefen rapporterar till kommundirektören.

6.1.4.2 Kultur- och fritidskontoret

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter:

- Personella resurser för att säkerställa öppethållande av anläggningar för genomförande av idrottsevenemang/seriespel som är internationella, nationellt mästerskap eller i högsta nationella serie/nivå.
- Personella resurser för att hålla öppet anläggningar/institutioner på tider som nyttjas av barn och ungdomar.

6.1.5 Leanlink

Leanlink är kommunens utförare av: Vård och omsorg, IT och kommunikation, kost och restaurang och kultur, idrott och service.

Leanlinks verksamhet utförs av sex affärsområden:

- Ao Äldreomsorg
- Ao Råd & Stöd
- Ao LSS Funktionsstöd
- Ao LKDATA

- Ao Kost & Restaurang
- Ao Kultur, Idrott & Service

6.1.6.1 Ao Äldreomsorg

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter i prioriteringsordning:

1. Kommunsjukvården
2. Korttidsboende
3. Sjukhem
4. Demensboenden
5. Ålderdomshem
6. Hemtjänst
7. Växelvård
8. Dagverksamhet
9. Fritidsverksamhet

Hemtjänst består av bosome och personlig omvårdnad. Personlig omvårdnad prioriteras högre i och med att *larm* ingår där.

Ao Äldreomsorg är beroende av:

- Att jourapotek är tillgängligt och vid behov tillhandahåller läkemedel och tjänster
- Tillräcklig tillgång på transporter, till exempel mat och andra förnödenheter
- Att medarbetare kan byta arbetsuppgifter
- Tillgång till telefon och e-postkommunikation
- Teknik för snabba schemaförändringar
- Anhöriga och frivilliga organisationer
- Beredskapsplanering för placering av medicinskt färdigbehandlade
- God kontakt med smittskyddsavdelningen och andra berörda kliniker på Universitetssjukhuset (bland annat tillgång till medicinsk utrustning) och vårdcentraler
- Att chefer jobbar över gränserna
- Tillgång till adekvata skyddskläder vid behov
- Att personal omdisponeras till högre prioriterad verksamhet

6.1.6.2 Ao Kost & Restaurang

Ao Kost & Restaurang är beroende av:

- El och vattenförsörjning
- Livsmedel
- Telefon
- Transporter
- Kemtekniska produkter

6.1.6.2 Ao LSS Funktionsstöd

Områdets verksamhet omfattar boende för vuxna personer med utvecklingsstörning, personlig assistans, anhörigvård, korttidsverksamhet/boende, kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionshinder samt LSS-sjuksköterskor.

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter:

- LSS-sjuksköterskornas verksamhet (3 sjuksköterskor). Samordning av verksamheten får ske med äldreomsorgens Kommunsjukvård. I skedet då influensan inte brutit ut alt. är begränsad i omfattning kan vissa sjuksköterskeresurser ev. användas för vaccinering främst av den egna målgruppen samt medarbetare.
- Personlig assistans, kan behöva samordnas med hemtjänst samt ordnas i mer hemtjänstliknande former med ”punktinsatser”. Ökade insatser från anhöriga bör undersökas.
- Boende för personer med utvecklingsstörning. Personalplaneringen vid relativt närliggande verksamheter samordnas. Generellt kontaktas närstående för att undersöka möjligheter att berörda brukare tillfälligt kan bo på annat sätt än i kommunens boende. Personalbemanning/scheman kan behöva reduceras till en miniminivå som tryggar brukarnas och medarbetares säkerhet.
- Anhörigvård enligt SoL.

Vid minst 50 % sjukfrånvaro kan följande åtgärder komma att vidtas:

- Korttidsverksamhet utgår eventuellt varvid personal kan omplaceras till annan högre prioriterad verksamhet.
- Kultur- och fritidsverksamhet ställs in och personalresurser omplaceras till prioriterade verksamheter.
- Personal i administration och arbetsledning samordnas och minimeras varefter eventuella resurser omdirigeras till prioriterade verksamheter. Dock måste ett ökat behov av personal- och vikarieplanering beaktas vilket sannolikt gör det svårt att reducera bemanning.

Verksamheten inom Ao LSS Funktionsstöd är i övrigt beroende av samma faktorer som redovisats för Ao Äldreomsorg.

6.1.6.3 Ao Råd & Stöd

Affärsområdets verksamheter omfattar individ och familjeomsorg, daglig verksamhet, psykiatriverksamheter, rehabiliteringsinsatser. Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter:

- HVB för ungdomar och vuxna.
- Boenden för personer med psykiska funktionshinder och missbruksproblematik.
- För stödinsatser i hemmet för individ och familjeomsorg och psykiatri görs en prioritering av vilka personer som har störst behov av insatserna.
- Råd och Stöds mottagning har en samordnande funktion för att kunna slussa personer rätt och bistå vid akuta kriser.

Vid minst 50 % sjukfrånvaro kan följande åtgärder komma att vidtas:

- Daglig verksamhet reducerar starkt sin verksamhet och medarbetare kan omplaceras till andra prioriterade verksamheter.
- Personal i administration och arbetsledning samordnas och minimeras varefter eventuella resurser omdirigeras till prioriterade verksamheter. Dock måste beaktas ett ökat behov av personal- och vikarieplanering.

Verksamheten inom Ao Råd & Stöd är i övrigt beroende av samma faktorer som redovisats för övriga Ao.

6.1.6.4 Ao LKDATA

Vid den intensivaste fasen av en pandemi med minst 50 % sjukfrånvaro prioriteras följande verksamheter i prioriteringsordning:

- Telefoniväxel.
- Kundservice (felanmälan, felavhjälpning).
- System och Kommunikation (upprätthållande av system- och infrastrukturdrift).
- Teknik och Service (upprätthållande av klientdrift).

LKDATA:s verksamhet är beroende av:

- Att grundbemanning upprätthålls inom flera verksamhetsområden så att problem kan, tas emot, identifieras och åtgärdas.
- Att en bredd av olika kompetenser och underleverantörer finns tillgängliga.
- Specifik nyckelkompetens.

Vid den intensivaste fasen av en pandemi om 50 % sjukfrånvaro är bedömningen att grundbemanning för att upprätthålla verksamheten är möjlig.

Då verksamheten är beroende av många olika kompetenser hos olika medarbetare och underleverantörer påverkas dock organisationens förmåga och kapacitet att hantera extraordinära fel beroende på vilka medarbetare hos LKDATA och underleverantörer som insjuknar.

7 Privata utförare

Ungefär hälften av kommunens insatser inom omsorgsområdet utförs av Leanlink. Återstoden utförs av privata utförare. I och med *eget val* som tillämpas i Linköping kan flera utförare finnas inom varje hemtjänstområde, varav en utförare har basansvaret (larm, sjuksköterska, lokaler). Andra utförare kan svara för hemtjänst, måltidsservering och fritidsverksamhet.

Även övriga verksamheter som omfattar individ- och familjeomsorg, daglig verksamhet, psykiatriverksamheter och rehabiliteringsinsatser kan bedrivas av privata utförare.

Verksamheter såsom fristående skolor och kollektivtrafik drivs även de av privata utförare.

Vid en influensapandemi förutsätts att de privata utförarna är beroende av samma faktorer som redovisats för de kommunala utförarna och samverkar med den kommunala utföraren eller med andra privata utförare.

Kommunen har det övergripande ansvaret för att den verksamhet som bedrivs av såväl kommunala som privata utförare kan säkerställas vid en influensapandemi.

8 Kommunägda bolag

Linköpings stadshus AB med sina dotterbolag påverkas givetvis också av en pandemi. Dessa bolag förutsätts ha upprättat egna beredskapsplaner för pandemi. I den händelse pandemin utvecklas till en extraordinär händelse hänvisas till "Handlingsplan enligt lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap".

Det åvilar kommundirektören att säkerställa att beredskapsplaner finns inom respektive bolag i syfte att kvalitetssäkra att kommunal verksamhet genomförs oberoende av organisationsform.

9 Beredningsplan

Förberedande åtgärder	Ansvarig?	Sign
Uppdatera pandemiplanen: <i>Löpande uppdatering utifrån ändringar i Socialstyrelsens nationella pandemiplan samt uppdatering vid varje ny mandatperiod</i>	Säkerhetschef	
Övning i seminarieform	Säkerhetschef	
Kontinuitetsplanering	Respektive förvaltningschef	
Samverkan med samhällsviktig verksamhet i kommunen avseende förberedande åtgärder och beredskap	Säkerhetschef	
WHO fas 1: Interpandemiperiod <i>Inga nya influensavirussubtyper har upptäckts bland människor. En influensavirussubtyp som orsakat infektion bland människor kan förekomma bland djur. Risken för infektion och sjukdom hos människor bedöms som låg</i>	Ansvarig?	Sign
Smittskyddsinstitutet följer den epidemiologiska utvecklingen och rapporterar fortlöpande till Socialstyrelsen	Smittskyddsinstitutet	
Socialstyrelsen följer utvecklingen i EU och WHO	Socialstyrelsen	
WHO fas 2: Interpandemiperiod <i>Inga nya influensavirussubtyper har upptäckts bland människor. En influensavirussubtyp cirkulerar bland djur och utgör en påtaglig risk för sjukdom hos människor</i>	Ansvarig?	Sign
Åtgärder som i fas 1 fortsätter.	Som i fas 1	
WHO fas 3: Pandemivarningsperiod <i>Infektion med en ny virussubtyp hos människor har bekräftats men den har endast i sällsynta fall spritts från människa till människa.</i>	Ansvarig?	Sign
Nationella pandemigruppen (NPG) sammankallas	Socialstyrelsen	
Socialstyrelsen följer utvecklingen i EU och WHO.	Socialstyrelsen	
Smittskyddsinstitutet följer den epidemiologiska utvecklingen och rapporterar fortlöpande till Socialstyrelsen.	Smittskyddsinstitutet	
Smittskyddsläkarna informeras fortlöpande av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	
Smittskyddsläkare följer information från nationell nivå och distribuerar den inom landstinget	Smittskyddsläkare	
<u>Vid behov</u> utse ansvarig på kommunen som följer utveckling, uppdaterar information och vid behov svarar på frågor	Kommundirektör	
<u>Vid behov</u> lägga ut information på hemsidan och på den interna hemsidan. Länkad information till riskägare. (Socialstyrelsen/Smittskyddsenheten/MSB) www.krisinformation.se	Informationschef	
WHO fas 4: Pandemivarningsperiod Små anhopningar av mänskliga fall med begränsad smitta mellan människor identifierade vilket antyder att virus är dåligt anpassat till människa.	Ansvarig?	Sign
Socialstyrelsen uppdaterar den nationella planen med fokus på riktlinjerna för hur antivirala läkemedel och vaccin ska användas utifrån epidemiologiska data om de nya virustyperna	Socialstyrelsen	
Följa utveckling, uppdatera information och vid behov svara på frågor	Utsedda ansvariga inom kommunen	
Vid behov lägga ut information på hemsidan och på den interna hemsidan. Länkad information till riskägare. (Socialstyrelsen/Smittskyddsenheten/MSB) www.krisinformation.se	Informationschef	
WHO fas 5: Pandemivarningsperiod	Ansvarig?	Sign

Större anhopningar av fall men spridningen fortfarande lokaliserad, vilket antyder att virus blir mer och mer anpassat till människa (påtaglig pandemisk).		
Åtgärder som i fas 4	Som ovan	
Samtliga myndigheter ser över sin verksamhet och de funktioner som är särskilt viktiga att säkerställa	Samtliga myndigheter	
Socialstyrelsen samordnar smittskyddsläkarnas och landstingens arbete med planer för användning av vaccin och antivirala läkemedel samt provtagning och hantering av smittade patienter.	Socialstyrelsen	
Socialstyrelsen informerar regeringen fortlöpande från denna fas och under de efterföljande faserna av epidemin.	Socialstyrelsen	
Socialstyrelsen följer arbetet i WHO och EU och vidarebefordrar de riktlinjer för att förhindra smittspridning som tas fram där i form av reseråd med mera.	Socialstyrelsen	
Uppdatering av förvaltningarnas kontinuitetsplaner	Förvaltningschef	
Kontinuitetsplaner sammanställs centralt	Säkerhetschef	
Informationsbudskap för intern information tas fram så att samlig personal får en likartad information	Informationschef	
Information till verksamheter där kommunen har tillsynsansvar enligt skola, vård och omsorg (Handikappomsorg, äldreomsorg, friskolor, psykiatri)	Respektive förvaltning med tillsynsansvar	
Upprätta samverkan och klargöra kontaktvägar med andra aktörer så som Landstinget, Primärvården, Länsstyrelsen etc. <i>Utse vid behov samverkanspersonal till respektive krisledning</i>	Säkerhetschef och utsedda ansvariga	

WHO fas 6: Pandemi	Ansvärig?	Sign
Pandemi: ökad och oavbruten smitta mellan människor i samhället		
6.1 Allmänt	Ansvärig?	Sign
Åtgärder som i fas 5	Som ovan	
Rapportering av misstänkta influensafall	Smittskyddsläkare	
Smittskyddsläkare följer upp nationell information om åtgärder vid landets gränser	Smittskyddsläkare Smittskydds-enhet	
Handläggning av febersjuka från epidemiskt område	Smittskyddsläkare	
Ökad provtagning på patienter med influensaliknande symptom	Smittskyddsläkare	
Användning av tillgängliga antivirala läkemedel och vaccin	Smittskyddsläkare	
Myndigheter med samhällsviktig verksamhet kontrollerar personaltillgången dagligen <i>Daglig rapport av personaltillgång från respektive förvaltningschef</i>	Personalchef	
Förvaltningarnas krisledningsgrupper aktiveras	Förvaltningschef	
Se över tillgången på vårdplatser	Äldreomsorgschef	
Ser över vilka extra personalresurser som finns att tillgå samt inleda planering för prioriteringar och omflyttning av personal vid stor sjukfrånvaro inom en enhet	Förvaltningschefer	
Aktualiserar planer om vårdhygien (vård och omsorg)	Smittskyddsläkare MAS	
Tar initiativ till rapportering från primärvården och sjukhusen av nyinsjuknade, beläggning, personal och IVA-vårdade för influensa	Smittskyddsläkare	

WHO fas 6: Pandemi	Ansvarig?	Sign
WHO fas 6: Pandemi Pandemi: ökad och oavbruten smitta mellan människor i samhället		
6.2 Ledning	Ansvarig?	Sign
Vid behov fatta beslut om extraordinär händelse <i>Krisledningsnämnden leder kommunens verksamheter i berörda delar</i>	Ordförande i krisledningsnämnd	
Begära in samverkansperson från katastrofledningen på lokalt sjukhus till kommunens krisledningsgrupp	Strategisk krisledning	
Vid behov skicka samverkanspersonal till katastrofledningen på lokalt sjukhus	Strategisk krisledning	
Följa ordinarie <u>krisledningsplan</u> och <u>kriskommunikationsplan</u> i berörda delar	Krisledningsstab	
Fortlöpande informera Länsstyrelsen om läget	Strategisk krisledning	
Klargör ansvarsfördelningar mellan: <ul style="list-style-type: none"> • kommunal- och landstingsvård • öppen och sluten vård inom landstingen • slår fast vem som har kostnadsansvaret 	Strategisk krisledning	
Regional medicinsk katastrofledning	Epidemiledning Smittskyddsläkare	
Följer nationell information under pandemins utveckling för att i möjligaste mån ge samma servicenivå i hela landet	Epidemiledning Smittskyddsläkare	
Sammanställer rapporteringspliktiga uppgifter och dagligen rapportera dessa till krisledningsnämnden, Smittskyddsinstitutet och Socialstyrelsen	Epidemiledning Smittskyddsläkare	
Fördelar tillgängligt influensavaccin och beredskapsläkemedel inom landstingsområdet efter riktlinjer från Socialstyrelsen. <i>Om vaccin finns, starta vaccination</i>	Epidemiledning Smittskyddsläkare	

6.3 Personal och verksamhet	Ansvarig?	Sign
Inventerar och utvärderar kontinuerligt användningen av personalresurserna <i>Daglig rapport till krisledningsgruppen avseende läget på kontoret avseende numerär, drabbade verksamheter etc.</i>	Respektive förvaltning	
Inventerar kontinuerligt vilka extra personalresurser som finns?	Respektive förvaltning	
Säkerställer att privata utförare vidtar erforderliga åtgärder för att upprätthålla kontinuitet.	Respektive förvaltningschef	
Omfördela kvalificerad personal för att i varje situation optimalt utnyttja tillgänglig kompetens	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Diskutera behov av åtgärder för att minska smittriskerna på arbetsplatsen med företagshälsovård och smittskyddsläkare	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Att utifrån resultatet av diskussionerna ta fram skriftlig information för hur smitta ska förebyggas (<i>AFS 2001:03</i>) <i>Beakta särskilt krav på instruktioner/utbildning om skyddsutrustning ska användas</i>	Informationschef Respektive förvaltning	
Undvik fysiska möten, försök att ersätta dem med andra former av möten så som telefonmöten eller videokonferens	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Om det är möjligt, låt personalen arbeta hemifrån. Förbered tekniska och praktiska arrangemang för detta	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
För den personal som måste vara på plats, se över om det är möjligt att ordna skiftarbete där de olika skiftens personal inte möter varandra i lokalerna	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Se till att hygien hålls god i pentryn och toaletter genom bland annat tillgång till tvål och engångshanddukar	Respektive förvaltning	

Underlätta för personal att kunna ta hand om sjuka anhöriga eller friska barn i fall barnomsorg och skola har stängt	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Se över alternativ som kortare arbetspass och flexibla arbetstider	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Bestäm hur ni ska hantera personal som insjuknar i tjänsten. Utse en ansvarig funktion för beslut om hjälp för hemtransport	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Klargör också om det ska finnas någon särskild närvaro-/frånvarohantering och vem som ska ha ansvar för att ha kontakt med dem som är frånvarande	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Förutse vilka problem som kan uppstå till följd av störningar i leveranser av varor och tjänster som är nödvändiga för verksamheten	Respektive förvaltning	
Vidta åtgärder för att säkra de mest angelägna leveranserna. Ta reda på vilken beredskap för pandemi som era leverantörer har. Överväg att ingå avtal med flera leverantörer	Respektive förvaltning	
Undersök om det är möjligt att utöka storleken på de egna lagren. Fundera särskilt över vilka produkter som är särskild viktiga	Respektive förvaltning	
Analysera om störningar i ordinarie distribution inom landet kan hanteras	Respektive förvaltning	
Analyser hur er verksamhet kan komma att påverkas av störningar i kollektivtrafiken	Respektive förvaltning	
Se över om det är aktuellt att ordna med övernattningsmöjligheter egen personal i närheten av arbetsplatsen	Respektive förvaltning	
6.4 Hemsjukvård, hembesök eller telefonrådgivning	Ansvarig?	Sign
Minskar belastningen på sjukvården och spridningen av influensa inom sjukvården genom att själva handlägga sjukdomsfallen	Primärvård	
Planerar för en kraftigt utökad hemsjukvård och hembesök i landstingets regi	Primärvård	
Planerar för utökad telefonrådgivning med en anpassning till de nationella riktlinjer som tas fram	Primärvård	
6.5 Omprioritering av sjukvård	Ansvarig?	Sign
Anpassar nationella riktlinjer gällande prioriteringar för lokalt arbete	Regional medicinsk katastrofledning	
Planerar för omställning av sjukvården till att omfatta ”mycket akut” sjukvård	Som ovan	
Inventerar och uppdaterar kontinuerligt vårdplatser <ul style="list-style-type: none"> • tillgängliga vårdplatser inom befintliga sjukhus • speciella ”influensavdelningar” • tillgängliga isoleringsrum för akuta influensapatienter • eftervårdsplatser efter det smittsamma skedet • tillgängliga respiratorplatser • eventuella extra IVA-platser 	Som ovan	
6.6 Övervakning	Ansvarig?	Sign
Planerar ett lokalt övervakningssystem för influensaregistrering: Dagliga rapporter om epidemin lämnas från berörda till smittskyddsläkaren	Smittskyddsläkare	
Smittskyddsläkaren utarbetar riktlinjer för hur rapporteringen går till och vem som rapporterar med ledning av lokala och nationella behov av information	Som ovan	
Övervakningen sker på samma sätt i hela landet och bestäms och samordnas av Socialstyrelsen	Som ovan	

6.7 Vårdhygien	Ansvarig?	Sign
Landstingets vårdhygieniska enhet ska göra en lokal anpassning av de nationella riktlinjer som finns, för att minska den nosokomiala* spridningen inom vårdenheterna såväl för de landstingsdrivna som de kommunalt drivna enheterna	Chefläkare vårdhygien	
6.8 Vaccinationsplan	Ansvarig?	Sign
Smittskydds enheterna ska göra en vaccinationsplan för landstinget med hänsyn till tillgången på vaccin. Planen ska bygga på centrala direktiv för vaccinanvändning kan komma att behöva revideras beroende på epidemins förlopp och tillgången på vaccin	Smittskyddsläkare	
6.9 Laboratorieresurser	Ansvarig?	Sign
inventerar laboratorieresurser definierar prioriterade prover inför snabbt ny provanalys som Smittskydds institutet utvecklar, har dygnet runt service	Klinikledning	
6.10 Information	Ansvarig?	Sign
Förbereder information till vården och allmänheten i samarbete med nationella resurser	Smittskyddsläkare och Regional medicinsk katastrofledning	
Utser en kontaktperson från sjukvården som håller kontakt med medier	Som ovan	
Ordnar regelbundna presskonferenser	Som ovan	
Följa kommunens kriskommunikationsplan <i>Beakta särskilt informationsbehovet hos anhöriga till gamla och sjuka, samt hos småbarnsföräldrar.</i>	Informationschef Respektive förvaltning	
6.11 Omhändertagande av döda	Ansvarig?	Sign
Begravningsväsendet och kyrkan samarbetar	Sjukhusledning	
Postpandemiperiod Återgång till interpandemisk period.	Ansvarig?	Sign
Uppdatering av planer enligt erfarenheter av pandemin	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	
Andra vågen <i>En andra våg kan i många länder tänkas uppträda inom 3–9 månader efter första vågen.</i>	Ansvarig?	Sign
Åtgärder enligt fas 1-6	Enligt fas 1-6	
Pandemin avslutad <i>WHO kommer att rapportera när pandemiperioden upphört, vilket innebär en återgång till en frekvens av influensafall som är normal för årstiden</i>	Ansvarig?	Sign
Revidering av tidigare planer	Krisledningsgrupp Respektive förvaltning	

(*: **Nosokomial**: En infektion som uppstår i den speciella miljö som råder på ett sjukhus. Kallas också sjukhussjuka.)

Bilaga 1: Övergripande personalplanering

Underlag för detaljerad planering finns i vägledningen från dåvarande Krisberedskapsmyndigheten.

För att kunna upprätthålla kommunal service framför allt inom de prioriterade verksamheterna beaktas följande:

- Uthålligheten i den egna personalgruppen.
- Influensainsjuknande i egen personalgrupp.
- Rädsla i personalgrupp.
- Omfördelning av arbetsuppgifter, utnyttjande av personal på ett mer effektivt sätt.
- Utnyttja personal som arbetar med administrativa arbetsuppgifter.
- Möjlighet att utbilda fler personer till vissa uppgifter.
- Omfördelning av personal från verksamhet som är nedprioriterad.
- Möjlighet till arbetstidsförlängning.
- Möjlighet att kalla in pensionerad personal.
- Samverkansformer med andra organisationer som har motsvarande verksamhet.
- Möjlighet att utnyttja frivilligorganisationer.
- Möjlighet att utnyttja studenter/elever.
- Möjlighet att utnyttja eventuell beordring.
- Möjlighet att låta personalen arbeta hemifrån för att minska smittrisen.
- Att viktiga dokument finns tillgängliga för flera ur personalen (sändlistor, instruktioner, avtal, manualer etc.).

1. Planera för ”innan, under och efter”

Ta fram en tidsplan för när olika åtgärder ska genomföras. Ange vad som behöver vara förberett i god tid och vad som behöver anpassas och åtgärdas när pandemin börjar spridas - planera för *innan, under och efter* ett pandemiutbrott. Se till exempel över administrativa regler, praktiska lösningar såsom tekniskt stöd för eventuellt distansarbete, utbildningar m.m. innan. Behövs fackliga förhandlingar? Behöver man öva? (jämför Arbetsmiljöverkets föreskrifter för oönskade händelser).

Sprid information internt och externt om att er verksamhet har förberett sig för att kunna verka vid en pandemi.

2. Minska riskerna för smittspridning på arbetsplatsen

Vid en influensapandemi kan smittan finnas överallt där det finns människor. Influensa kan spridas både via luften och genom direkt eller indirekt kontakt och det påverkar hur man planerar för att klara ett utbrott av pandemisk influensa.

Enligt smittskyddslagen har den *enskilde skyldighet* att förebygga smittspridning och den som har anledning att misstänka att han eller hon bär på en smittsam sjukdom är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk.

Arbetsgivaren har dock ett huvudansvar för arbetsmiljön enligt Arbetsmiljölagen.

3. Tillmötesgå personalens behov

Det kan antas att föräldrar kommer att behöva vara hemma i ökad utsträckning för vård av barn. Det kan också finnas ett behov att ta hand om andra anhöriga som är sjuka. Det är viktigt att arbetsgivaren försöker tillmötesgå sin personals behov, för att skapa ett förtroende hos de anställda och öka både möjligheterna och viljan hos personalen att utföra sina uppgifter. Underlätta för personalen att kunna ta hand om sjuka anhöriga eller friska barn i fall barnomsorg och skola har stängt.

4. Ekonomiska och andra konsekvenser för verksamheten

Om er verksamhet skulle bli beordrad av myndigheterna att stänga under en tid för att minska smittspridningen eller om ni själva vill stänga ned verksamheten till följd av till exempel bristande efterfrågan eller hög sjukfrånvaro hos personalen - vilka konsekvenser skulle det medföra?

- Se över avtalen med åtaganden mot kunder, stat eller liknande.
- Se över försäkringsavtalen.
- Undersök om problem kan uppstå i byggnader och anläggningar till följd av att de stängs under en tid.
- Analysera de eventuella ekonomiska följderna av en pandemi med olika scenarier. Hur kan de hanteras?
- Transporter och resande kan komma att påverkas – vilka effekter skulle det få på verksamheten?